

Наукові перспективи
Видавнича група

MODERNÍ ASPEKTY VĚDY

*v rámci publikační skupiny
Scientific Publishing Group*

***Svazek LVII mezinárodní
kolektivní monografie***

*Česká republika
2025*

Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o. (Česká republika)
Středoevropský vzdělávací institut (Bratislava, Slovensko)
Národní institut pro ekonomický výzkum (Batumi, Gruzie)
Al-Farabi Kazakh National University (Kazachstán)
Institut filozofie a sociologie Ázerbájdžánu Národní akademie věd (Baku, Ázerbájdžán)
Institut vzdělávání Ázerbájdžánské republiky (Baku, Ázerbájdžán)
Batumi School of Navigation (Batumi, Gruzie)
Regionální akademie managementu (Kazachstán)
Veřejná vědecká organizace „Celokrajinské shromáždění lékařů ve veřejné správě“ (Kyjev, Ukrajina)
Nevládní organizace „Sdružení vědců Ukrajiny“ (Kyjev, Ukrajina)
Univerzita nových technologií (Kyjev, Ukrajina)
Mezinárodní poradenská společnost "Sidcon" (Kyjev, Ukrajina)
Evropské lyceum "Vědecké perspektivy" (Kyjev, Ukrajina)

v rámci publikační skupiny Publishing Group „ Vědecká perspektiva “

MODERNÍ ASPEKTY VĚDY

Svazek LVII mezinárodní kolektivní monografie

Česká republika
2025

International Economic Institute s.r.o. (Czech Republic)
Central European Education Institute (Bratislava, Slovakia)
National Institute for Economic Research (Batumi, Georgia)
Al-Farabi Kazakh National University (Kazakhstan)
*Institute of Philosophy and Sociology of Azerbaijan National Academy of
Sciences (Baku, Azerbaijan)*
Institute of Education of the Republic of Azerbaijan (Baku, Azerbaijan)
Batumi Navigation Teaching University (Batumi, Georgia)
Regional Academy of Management (Kazakhstan)
*Public Scientific Organization "Ukrainian Assembly of Doctors of Sciences in
Public Administration" (Kyiv, Ukraine)*
*Public Organization Organization "Association of Scientists of Ukraine"
(Kyiv, Ukraine)*
University of New Technologies (Kyiv, Ukraine)
International Consulting company "Sidcon" (Kyiv, Ukraine)
European Lyceum "Scientific Perspectives" (Kyiv, Ukraine)

within the Publishing Group "Scientific Perspectives"

MODERN ASPECTS OF SCIENCE

57-th volume of the international collective monograph

Czech Republic
2025

ISBN 978-617-8614-10-2

<https://doi.org/10.52058/57-2025>

UDC 001.32: 1/3] (477) (02)

C91

Vydavatel:

Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o.
se sídlem V Lázních 688, Jesenice 252 42
IČO 03562671 Česká republika
Zveřejněno rozhodnutím akademické rady

Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o. (Zápis č. 189/2025 ze dne 09. červen 2025)

Monografie jsou indexovány v mezinárodním vyhledávači Google Scholar

Recenzenti:

- Karel Nedbálek** - doktor práv, profesor v oboru právo (Zlín, Česká republika)
Markéta Pavlova - ředitel, Mezinárodní Ekonomický Institut (Praha, České republika)
Iryna Zhukova - kandidátka na vědu ve veřejné správě, docentka (Kyjev, Ukrajina)
Savvas Mavridis - profesor na Mezinárodní řecké univerzitě v oddělení marketingu a cestovního ruchu, Veřejná instituce (Sit Thessaloniki, Greece)
Yevhen Romanenko - doktor věd ve veřejné správě, profesor, ctěný právník Ukrajiny (Kyjev, Ukrajina)
Humeir Huseyn Akhmedov - doctor of pedagogical sciences, professor (Baku, Azerbaijan);
Oleksandr Datsiy - doktor ekonomie, profesor, čestný pracovník školství na Ukrajině (Kyjev, Ukrajina)
Jurij Kijkov - doktor informatiky, dr.h.c. v oblasti rozvoje vzdělávání (Teplíce, Česká republika)
Vladimír Bačišin - docent ekonomie (Bratislava, Slovensko)
Peter Ošváth - docent práva (Bratislava, Slovensko)
Oleksandr Nepomnyashy - doktor věd ve veřejné správě, kandidát ekonomických věd, profesor, řádný člen Vysoké školy stavební Ukrajiny (Kyjev, Ukrajina)
Dina Dashevskaya - geolog, geochemik Praha, Česká republika (Jeruzalém, Izrael)

Tým autorů

C91 Moderní aspekty vědy: LVII. Díl mezinárodní kolektivní monografie / Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o.. Česká republika: Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o., 2025. str. 287

Svazek LVII mezinárodní kolektivní monografie obsahuje publikace o: utváření a rozvoji teorie a historie veřejné správy; formování regionální správy a místní samosprávy; provádění ústavního a mezinárodního práva; finance, bankovníctví a pojišťovnictví; duševní rozvoj osobnosti; rysy lexikálních výrazových prostředků imperativní sémantiky atd.

Materiály jsou předkládány v autorském vydání. Autoři odpovídají za obsah a pravopis materiálů.

MODERNÍ ASPEKTY VĚDY
Svazek LVII mezinárodní kolektivní monografie

OBSAH

PŘEDMLUVA

ODDÍL 1. VEŘEJNÁ SPRÁVA

§1.1 ПРАВОБІ ЗАСАДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ У ЗБРОЙНИХ СИЛАХ УКРАЇНИ: АНАЛІЗ НОРМАТИВНИХ ІНІЦІАТИВ (Романенко Є.О., Центральний науково-дослідний інститут Збройних Сил України, Гурковський В.І., Центральний науково-дослідний інститут Збройних Сил України, Вербовенко О.П., Центральне управління цивільно-військового співробітництва Генерального штабу Збройних Сил України).....8

ODDÍL 2. EKONOMIKA A ŘÍZENÍ PODNIKU

§2.1 КОНЦЕПЦІЯ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА РОЗВИТКУ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ (Максименко Ж.В., Державний Університет «Київський авіаційний інститут»).....21

§2.2 АДАПТАЦІЯ ПОДАТКОВИХ СТАВОК ДО УМОВ ІНТЕГРАЦІЇ У ЄС ДЛЯ СТВОРЕННЯ УМОВ ЕКОНОМІЧНОГО РОСТУ УКРАЇНИ — 10 КРОКІВ НА 10 РОКІВ (Федосова К.В., Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»).....34

ODDÍL 3. PEDAGOGIKA, VÝCHOVA, FILOZOFIE, FILOLOGIE

§3.1 ВИКОРИСТАННЯ ГРИ ЯК ТЕХНОЛОГІЇ РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ ДІТЕЙ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ (Жолудь С.В., Запорізький національний університет, Сопіна В.Д., Запорізький національний університет, Курінна А.Ф., Запорізький національний університет, Сиваш С.В., Запорізький національний університет).....51

§3.2 ФОРМУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ У СФЕРІ НАДАННЯ ТРАНСПОРТНИХ ПОСЛУГ (Оверчук О.О., Університет Григорія Сковороди в Переяславі).....65

§3.3 ЗАСТОСУВАННЯ МЕДІАЗАСОБІВ У ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ (Пономаренко Т.О., Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, Кузіна О.Т., Київський столичний університет імені Бориса Грінченка).....78

§3.3 ЗАСТОСУВАННЯ МЕДІАЗАСОБІВ У ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ (Пономаренко Т.О., Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, Кузіна О.Т., Київський столичний університет імені Бориса Грінченка)

Вступ. Необхідність цілеспрямованого розвитку медіаосвіти вже давно визнано в державах Європейського Союзу та в усій світовій спільноті. Ще в Резолюції Європейського парламенту («Медіаграмотність у цифровому світі» від 16 грудня 2008 року) медіаграмотність визначається як важлива компетентність особистості. В Резолюції окреслюються практичні рекомендації для національних освітніх систем. Зокрема йдеться про те, що медіаосвіта повинна стати обов'язковим компонентом формальної освіти, доступним усім дітям, невід'ємною частиною освітніх програм. На першому Європейському форумі з медіаграмотності (Paris, 2014) прийнято Паризьку декларацію ЮНЕСКО з медіаінформаційної грамотності в цифрову епоху. Започатковано Міжнародний тиждень медіаінформаційної грамотності з 2015 року.

За результатами ряду досліджень (Т. Давидченко, І. Кіндрат, М. Машовець, О. Петрунко, Ю. Семеняко) встановлено, що застосування засобів медіа зумовлює ефективність цілеспрямованої медіаосвіти дітей дошкільного віку та якість дошкільної освіти в цілому. В контексті нашого дослідження важливими є результати вивчення: особливостей соціалізації дітей в умовах сучасного медіасередовища (А. Мудрик, О. Петрунко, Б. Потятиник); змісту та особливостей інформаційно-комунікаційної підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти (Р. Гуревич, С. Дяченко, О. Чекан); впливу сучасного інформаційного простору на психічний розвиток особистості (О. Хартман) тощо. Проте питання

використання медіазасобів в освіті дітей періоду дошкільного дитинства є актуальними та потребують подальшого дослідження.

Виклад основного матеріалу. Засоби медіа поділяються на класичні (традиційні) – газети, журнали, телебачення, радіо, відео тощо) та новітні (інноваційні) – інформаційні технології, мережа Інтернет тощо. Традиційні медіазасоби класифіковано на друковані (візуальні), аудіомедіа та аудіовізуальні медіа.

Згідно зі словником української мови, друковане видання – це твір або комплекс творів писемності, живопису, музики, картографії, що призначений для розповсюдження відомостей чи образів, пройшов редакційно-видавничу підготовку та опрацювання, самостійно оформлений, має вихідні відомості; видається у друкованому вигляді, тобто віддруковане різними способами; конструкція кожного видання залежить від цільового й читацького призначення [13].

В освітньому процесі закладів дошкільної освіти та в умовах сімейного, родинного виховання значна увага приділяється друкованому засобу медіа – книжці. Розглянемо трактування цього поняття.

У тлумачному словнику подано таке визначення змісту поняття «книжка»: 1) зброшурована в одне ціле певна кількість (зазвичай понад п'ять) друкованих або рукописних аркушів; 2) чималий за обсягом твір, надрукований окремим виданням [16].

У класифікації дитячих періодичних видань в Україні сутність поняття «книжка» визначається як переплетені в одне ціле друковані або рукописні аркуші з певним текстом; неперіодичне видання у вигляді зброшурованих аркушів друкованого матеріалу, набір письмових, друкованих, ілюстрованих або порожніх аркушів, виготовлених із паперу, пергаменту або іншого матеріалу, як правило, скріплених з одного боку. Книжки поділяються на художні (казки, вірші тощо) та нехудожні (пізнавальні, енциклопедії тощо).

MODERNÍ ASPEKTY VĚDY

Svazek LVII mezinárodní kolektivní monografie

Залежно від з'єднання (брошурування) книжки для дітей бувають різного формату: книжки-іграшки, книжки-малюнки, книжки-розкладачки, книжки-пазли, книжки-саморобки, книжки з рухомими малюнками, великоформатні книги, електронні абетки, що розмовляють тощо [9].

У вищезначеній системі засобів медіа виокремлена така конвергентна їх сукупність як аудіовізуальні. Це будь-які сигнали, що сприймаються зоровим і слуховим рецепторами людини та ідентифікуються як повідомлення про події, факти, явища, процеси, відомості про осіб, а також коментарі про них, що передаються за допомогою зображень та звуків.

У Законі України «Про медіа» [12] йдеться про те, що аудіовізуальні медіа призначені для надання певній аудиторії доступу до різних програм, які актуалізуються з інформаційною, розважальною чи освітньою метою. Визначено, що контент дитячих каналів, вироблений в інших країнах, повинен дублюватися державною українською мовою.

Серед аудіовізуальних засобів медіа пріоритетне місце займає телебачення. Телебачення – це сукупність методів і засобів передавання та приймання зображення (візуальної інформації) на відстані в реальному часі за допомогою дротового електричного зв'язку або бездротового радіозв'язку; галузь науки, техніки і культури, пов'язана з передачею зорової інформації (рухливих зображень) на відстань радіоелектронними засобами тощо.

Телебачення – комплекс пристроїв для передачі рухомого зображення і звуку на відстані. Головна відмінність телебачення від кіно полягає в різних суспільних функціях: телебаченню більш властиві функції журналістики, а кіно – функції мистецтва. Дитячий телебачення у сучасній Україні, не зважаючи на воєнний стан, продовжує своє існування та представлений певними окремими каналами.

У сучасному медіапросторі особливої уваги заслуговують новітні (інноваційні) медіа, які відрізняються від традиційних наявністю гаджета й мережі Інтернет, що забезпечує не лише трансляцію інформації до споживача, а й інтерактивну взаємодію. До новітніх медіа відносять: ютуб-канали, інтернет-плеєри, теле- і радіоканали, онлайн-медіаплеєри, соціальні мережі, блоги, цифрові сервіси (фотосервіси, онлайн-ігри тощо). Значно змінилися й розширили функційні можливості відеосервіси у зв'язку з розширенням каналів передачі інформації та появою доповненої (AR) і віртуальної реальності (VR). Зазначені медіазасоби різною мірою використовуються в освітньому просторі закладів дошкільної освіти.

Інноваційні медіа, що використовуються в освітньому процесі закладів дошкільної освіти, характеризуються [1; 5] мультимедійністю (можливість дивитись, читати, гратись тощо); мультиплатформністю (можливість використовувати будь-який пристрій); інтерактивністю (можливість брати участь, комунікувати, взаємодіяти, створювати контент тощо); соціалізацією (відчувати себе членом певної спільноти, групи, команди тощо); персоналізацією (можливість налаштувати під власні потреби) тощо.

Означені медіа надають освітньому процесу більшого унаочнення і як наслідок – їх комплексний вплив на органи чуття дитини зумовлює вдосконалення сприйняття та запам'ятовування певного матеріалу, різнобічного досвіду; створює умови для здійснення індивідуального підходу до виховання, розвитку, навчання дітей дошкільного віку; зумовлює формування в дітей практичного досвіду застосування новітніх засобів медіа для досягнення визначених освітніх цілей та розв'язання освітніх завдань. Використання таких засобів медіа в освітньому процесі сприяє розвитку різних видів самостійної діяльності дітей, реалізації творчих потреб, що є джерелом формування їх пізнавальної активності.

MODERNÍ ASPEKTY VĚDY

Svazek LVII mezinárodní kolektivní monografie

За нашими спостереженнями, предметом дослідження науковців, окрім обґрунтування сутності, функційної значущості, класифікаційних ознак засобів медіа, є аспект особливостей їх використання в освітньому процесі. Дослідники в галузі дошкільної освіти пропонують два способи використання медіазасобів:

- 1) вихователями у взаємодії з дітьми дошкільного віку для розв'язання освітніх завдань, задля збагачення інформаційної бази дітей про довкілля, формування їх пізнавальної активності тощо (читання художньої та пізнавальної літератури, перегляд відео, прослуховування аудіозаписів тощо);
- 2) дітьми старшого дошкільного віку – з метою набування когнітивного, поведінкового, діяльнісного досвіду, формування різних якостей особистості, зокрема пізнавальної активності, розвитку творчості, медіаторчості тощо.

Загострена увага до новітніх медіазасобів спостерігалася з початку карантину Covid-19. Зокрема актуальними, педагогічно доцільними для використання в освітній взаємодії вихователів зі здобувачами дошкільної освіти було визнано віртуальні екскурсії, оскільки вони дозволяли дітям знайомитись з недоступними з певних причин природними та соціальними феноменами. Питання використання віртуальних екскурсій розглядалося в працях О. Літченко, С. Матвієнко, Н. Охріменко, В. Сторож. Зокрема у публікаціях Н. Охріменко обґрунтовано доцільність використання віртуальних екскурсій для дітей дошкільного віку відповідно до різних освітніх завдань [10].

Застосовуючи віртуальні екскурсії у власній експериментально-педагогічній діяльності в межах закладу дошкільної освіти ми враховували, що віртуальна екскурсія визначається як комбінація мультимедійних

панорамних фото, відео, графіки, зображення яких переходять від однієї панорами до іншої [2; 4].

Ми також ґрунтувалися на визначенні орієнтовної структури віртуальних екскурсій, алгоритмів їх використання в освітньому процесі та необхідності врахування означеної інформації при розробці змісту авторських екскурсій (О. Літченко [6]; В. Сторож [14]). На власному досвіді експериментально-педагогічної діяльності ми впевнилися, що зважаючи на умови, в яких перебувають українські діти з часу повномасштабного вторгнення російських окупаційних військ в Україну, традиційні екскурсії в умовах більшості закладів дошкільної освіти стали недоступними. Натомість актуальність застосування віртуальних екскурсій було підтверджено в безпосередній взаємодії з дітьми старшого дошкільного віку, адже вони меншою мірою залежать від зовнішніх чинників (погоди, наявності сховища, особливостей психолого-педагогічного супроводу, відстані до об'єктів спостереження тощо) та є цікавими для дітей.

Варто зазначити, що вміння використовувати різноманітні засоби медіа є компонентом інформаційно-комунікаційної компетентності вихователів закладів дошкільної освіти відповідно до професійного стандарту вихователя закладу дошкільної освіти (2021) [11]. Виховатець має володіти навичками цифрової грамотності та використання різноманітних технологій і засобів медіа в освітньому процесі. Відповідно до змісту освітніх програм у дітей старшого дошкільного віку також необхідно формувати навички застосування певних засобів медіа в різноманітних видах діяльності.

У власній освітній діяльності ми враховували результати значної кількості цікавих методичних розробок, які запропоновані науковцями та практиками в галузі дошкільної освіти, до прикладу: інтерактивний посібник «Казкарик онлайн» (О. Ясенєва, К. Павловська, Л. Шульга); рекомендації

MODERNÍ ASPEKTY VĚDY

Svazek LVII mezinárodní kolektivní monografie

щодо створення й використання вебквестів (В. Бойко); створення інтерактивної наочності (С. Гордієнко, К. Трофименко, Л. Шершень); застосування фотоапарату як засобу спостереження за довкіллям (І. Терещенко, О. Літченко); рекомендації щодо створення мультимедійних дидактичних ігор (О. Рейпольська, О. Стаєнна, К. Трофименко) тощо.

На засадах узагальнення результатів досліджень (О. Літченко) [7; 8] цікавим, педагогічно доцільним виявилось застосування цифрової камери або камери смартфона для дослідження довкілля з фотофіксацією в межах різноманітних освітніх проєктів. На прогулянці було організовано спостереження дітей за змінами в природі в різні пори року, створення відеоролика про зміни в рослинному середовищі (розквітання нарцисів, півоній, досягання огірків, квасолі на грядках городу, посадженого дітьми разом з вихователями тощо).

У суголосі з авторкою досліджень (О. Літченко [7; 8]) ми розглядали фотомодельовання як різновид предметно-схематичного модельовання, що давало дітям змогу самостійно конструювати образ досліджуваного об'єкта чи явища та унаочнювати його зміст або певні характеристики. З метою формування пізнавальної активності дітей, поглиблення їх пізнавального інтересу було використано створення моделей предметів, явищ, систем довкілля за допомогою фотоапарату.

У процесі фотомодельовання відбувалося заміщення реальних об'єктів та явищ світлинами. Ми поєднували способи організації освітньої взаємодії вихователів з дітьми з використанням елементів фотомодельовання: разом знаходили об'єкти для фото, пропонували дітям самостійно їх сфотографувати, переглядали світлини, обирали доцільні, необхідні, роздруковували та використовували зображення для запланованого проєкту.

Фотомодельовання дозволяло вихователям комплексно вирішувати пізнавальні завдання з мистецько-творчими та разом з дітьми створювати творчий медіапродукт: газету, календар, ролик, фотоколаж, стрічку подій, макет, інтелектуальну карту, фотосхему, календар, лепбук, предметно-логічну схему тощо.

Використання новітніх засобів медіа зумовлювало застосування в нашій експериментально-педагогічній діяльності нових освітніх технологій, зокрема імерсивної технології доповненої реальності (AugmentedReality, скорочено – AR). В освітній взаємодії з дітьми ми використовували елементи доповненої реальності для стимулювання їх інтересу до набування певного досвіду, формування пізнавальної активності, актуалізації пізнавального інтересу тощо. При цьому ми дотримувалися положення стосовного того, що доповнена реальність (AR), відповідно до наукової позиції вчених – це технологія інтерактивної комп'ютерної візуалізації, що дає змогу доповнити зображення реального світу віртуальними елементами та відображає його на екрані пристрою. Зрозуміло, що застосування доповненої реальності можливе завдяки сучасним девайсам (смартфон, планшет тощо).

Як елементи технології доповненої реальності в освітньому процесі використовувалися спеціальні книжки, книги-розмальовки, інтерактивні абетки тощо. При цьому ми впевнилися, що використання AR сприяє ефективному формуванню в дітей уявлень про довкілля, оскільки поєднує реальне та віртуальне довкілля, забезпечує інтерактивність та візуалізацію об'єкта чи предмета у форматі 3D. Це зумовлює прояви пізнавальної активності дітей, допомагає довше утримати їхню увагу, стимулювати пізнавальну діяльність тощо.

Вищеозначений досвід застосування технології доповненої реальності дозволив окреслити перспективи змісту подальшої експериментально-

MODERNÍ ASPEKTY VĚDY

Svazek LVII mezinárodní kolektivní monografie

педагогічної діяльності: побудова дітьми у супроводі вихователя маршруту від дому до закладу дошкільної освіти за допомогою Googlemaps, доповнивши реальність світлинами найближчих об'єктів, розташованих удовж маршруту; здійснення різноманітних дослідів (безпечних для дитини та довкілля), що допомагає дітям глибше занурюватися у вивчення окремих тем, питань (за програмою «Дитина», 2020) [3]; подорожі в музеї, в іншу епоху, вивчення певних об'єктів від зовнішньої оболонки до внутрішнього стану (наприклад, планета Земля) тощо.

У майбутній освітній діяльності також маємо намір звертатись до інноваційних засобів медіа, до яких відносять різноманітні застосунки (додатки): ігрові, пізнавальні, творчі, пригодницькі. До прикладу, задля формування в дітей соціально-громадянської компетентності можливе використання таких безкоштовних додатків як «KidsGoodHabits» («Дитячі хороші звички»); «50 GoodHabits» («50 хороших привычек»); «GoodHabits&MannersforKids» («Хороші звички і манери для дітей») тощо.

За допомогою додатку «GoodHabits&MannersforKids» доступно й цікаво можна здійснювати формування в дітей елементів здоров'язбережувальної компетентності, сприяти засвоєнню правил безпеки життєдіяльності, зокрема правил поведінки біля водойм, в інтернет-мережі тощо [15]. Використання застосунків «KhanAcademyKids» та «DoodleMaths», наповнених освітньо-розважальними іграми, завданнями різного рівня складності, допоможе у формуванні логіко-математичної, мовленнєвої компетентностей дітей старшого дошкільного віку.

Останнього часу певної популярності набули застосунки від українських розробників, як-от: «Мишеняткова абетка» – допомагає дітям вивчати літери і складати слова; «Веселі тварини» – за допомогою інтерактивних пазлів допомагають збирати зображення тварин; «Намбі» (цей застосунок

має різні рівні складності) – в ігровій формі дитина навчається математичних дій (рахунок, пряма і зворотна лічба, додавання, віднімання тощо); застосунок «Хто в горах» спрямований на розвиток умінь дитини рахувати, правильно називати тварин, скласти їхнє зображення з пазлів, визначати їхню улюблену їжу тощо; застосунок «Світ добра» доцільно використовувати з метою формування проявів доброзичливості дітей у взаємодії з людьми, чуйності, емоційного відгуку на негаразди інших, стимулювання бажання допомагати дорослим та одноліткам, зокрема дітям з особливими потребами.

Висновки. Визначено актуальність та теоретичні засади досліджуваної проблеми. Окреслено класифікацію медіазасобів: класичні (традиційні) та новітні (інноваційні). Схарактеризовано сутність друкованих (візуальні) та аудіовізуальних медіа. Акцентовано увагу на змісті інноваційних медіазасобів. Розкрито особливості застосування інноваційних засобів медіа та імерсивної технології доповненої реальності (AugmentedReality, AR) в освітньому процесі закладів дошкільної освіти. Визначено перспективи подальшої експериментально-педагогічної діяльності.

Список використаних джерел:

1. Григорова З. В. Нові медіа, соціальні медіа, соціальні мережі – ієрархія інформаційного простору. *Технологія і техніка друкарства*. 2017. Вип. 3(57). С. 93 – 100.
2. Демчик К. І. Віртуальні екскурсії музеями світу. *Мистецтво та освіта*. 2017. Вип. 4. С. 18 – 22.
3. Дитина : Освітня програма для дітей від двох до семи років / наук. кер. проекту В. О. Огнев'юк ; авт. кол.: Г. В. Беленька, О. Л. Богініч, В. М. Вертугіна та ін. ; наук. ред. Г. В. Беленька ; Київ. ун-т ім. Б. Грінченка. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. 440 с.

MODERNÍ ASPEKTY VĚDY
Svazek LVII mezinárodní kolektivní monografie

4. Коваленко О. В. Використання віртуальних екскурсій як сучасних форм організації навчального процесу. *Інноваційна педагогіка. Теорія і методика професійної освіти*. 2019. Вип. 9. Т. 1. С. 94 – 98.

5. Комп'ютерні технології у роботі з дітьми : навч. посіб. / Н. П. Пихтіна. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2016. 87 с.

6. Літіченко О. Д. Вирушаємо на Марс, або Віртуальна екскурсія в дитячому садку. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2023. № 11. С. 27 – 31.

7. Літіченко О. Д. Світ в об'єктиві, або фотомодельовання в дитячому садку. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2023. Вип. 4. С. 36 – 40.

8. Літіченко О. Д. Повх К. М. Фотомистецтво як засіб розвитку художньо-творчої активності дітей дошкільного віку. *Modern engineering and innovative technologies*. 2021. Вип. 17(4). С. 6 – 10.

9. Машовець М. А. Дитяча книжка в процесі виховання сучасної дитини дошкільного віку. *Вісник психології і педагогіки*. 2012. Вип. 9. С. 46 – 53.

10. Охріменко Н. П. Екскурсії як засіб використання засад художнього краєзнавства у закладі дошкільної освіти. *Наукові записки НДУ імені М. Гоголя. Серія Психолого-педагогічні науки*. 2022. № 2. С. 39 – 48.

11. Про затвердження професійного стандарту «Вихователь закладу дошкільної освіти» : наказ МОН України від 19 жовтня 2021 р. № 755-21. URL: https://osvita.ua/doc/files/news/848/84885/NAKAZ_755.pdf (дата звернення: 30.05.2025).

12. Про медіа : Закон України № 2849-IX від 13.12.2022. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2023. №№ 47 – 50. Ст. 120. URL: https://zakononline.com.ua/documents/show/511490_779948 (дата звернення: 30.05.2025).

13. Словник української мови : в 11 тт. АН УРСР / Інститут мовознавства; за ред. І. К. Білодіда. Київ : Наукова думка, 1970-1980. Т. 10. С. 57.

14. Сторож В. В. Віртуальна екскурсія як сучасна форма роботи з дітьми дошкільного віку. *Педагогічні науки: теорія та практика*. 2023. Вип. 1. С. 159 – 164.

15. Хріник Є. О. Підготовка майбутніх вихователів до формування медіакультури у дітей старшого дошкільного віку : дис. ... канд. пед. 13.00.08. Кривий Ріг, 2023. 237с.

16. Шапар В. Б. Сучасний тлумачний психологічний словник. Харків : Прапор, 2007. 640 с.